

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ

2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI HALK
SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERSİ
UYGULAMA BÜLTENİ

2024, Sayı 5

EKİP ÜYELERİMİZ

Prof. Dr. Sebahat GÖZÜM

Prof. Dr. Selma ÖNCEL

Doç. Dr. Ayla TUZCU

Doç. Dr. Ayşe MEYDANLIOĞLU

Doç. Dr. Arzu AKCAN

Doç. Dr. Ayşegül ILGAZ

Doç. Dr. Leyla MUSLU

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin DEMİR AVCI

Öğr. Gör. Dr. Habibe ÖZÇELİK

Öğr. Gör. Kadriye AYDEMİR

Arş. Gör. Dr. Ayşe DAĞISTAN AKGÖZ

Arş. Gör. Ercan ASİ

Arş. Gör. Merve ŞIKLAROĞLU

**2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ
DERSİ UYGULAMA ALANLARI**

2023-2024 Eğitim-Öğretim yılında Halk Sağlığı Hemşireliği dersi kapsamında 226 öğrencimizle 30 Ekim 2023-05 Ocak 2024 tarihleri arasında sağlığın korunması ve geliştirilmesi ile erken tanı ve taramalar kapsamında bireysel ve toplumsal düzeyde sağlık uygulamaları yapılmıştır.

❖ **Bireysel Düzeyde Sağlık Uygulamalarını Yapmak Üzere Gidilen Uygulama Alanları**

9 Nolu Şehit Hemşire Canan AKKUŞ Aile Sağlığı Merkezi (ASM)
Kepez 17 Nolu Dt. Selahattin Topçu ASM

❖ **Toplumsal Düzeyde Sağlık Uygulamalarını Yapmak Üzere Gidilen Uygulama Alanları**

Okullar	Özel Eğitim Uygulama Merkezi	Yerel Yönetimlere Ait Birimler	Sağlıklı Hayat Merkezleri (SHM)	İlçe Sağlık Müdürlükleri (İSM)
-İbrahim Doğaner İlkokulu -Kepez Şehit Hüseyin Gökhan Eriç İlkokulu -Konyaaltı İlkokulu -Kültür İlkokulu -Abdurrahman Neriman Bileydi İlkokulu-Ortaokulu -Ayşe-Ahmet Atmaca Ortaokulu	-Kepez Özel Eğitim Uygulama Merkezi II. ve III. Kademe	-Antalya Aktif Yaşlı Merkezi -Muratpaşa Belediyesi Soğuksu Yaşlı Evi	-Kepez SHM -Konyaaltı SHM -Şehit Dr. Atilla Nizam SHM	-Kepez İSM -Konyaaltı İSM -Muratpaşa İSM

Bireysel Düzeyde Sağlık Uygulamalarını Yapmak Üzere Gidilen Uygulama Alanları

❖ **9 Nolu Şehit Hemşire Canan AKKUŞ ASM ve Kepez 17 Nolu Dt. Selahattin Topçu ASM**

ASM'lerde Halk Sağlığı Hemşireliği dersi alan öğrencilerimizle; enjeksiyon, kan alma, pansuman, bebek izlem, bağışıklama, gebe izlem, makale tartışmaları, grup toplantıları ve poliklinik hizmetleri verilmiştir. Öğrencilerimiz tarafından ASM'lere gelen kadınlara Kendi Kendine Meme Muayenesi (KKMM) yapmaya yönelik eğitim verilmiştir. Ayrıca SHM ile işbirliği yapılarak 50-70 yaş arasındaki bireylere Gaitada Gizli Kan Testi (GGK) için eğitim ve örnek alma kitleri verilmiştir. 122 kişinin GGK testi çalışılarak üç pozitif vaka tespit edilmiş ve Kepez SHM'ye yönlendirilmiştir.

Sorumlu Öğretim Elemanları: Öğr. Gör. Dr. Habibe ÖZÇELİK ve Arş. Gör. Dr. Ayşe DAĞISTAN AKGÖZ

Kan Alma

KKMM Eğitimi

KKMM Eğitimi

GGK Eğitimi

Toplumsal Düzeyde Sağlık Uygulamalarını Yapmak Üzere Gidilen Uygulama Alanları

1. Okul Sağlığı Uygulamaları

❖ İbrahim Doğaner İlkokulu

Halk Sağlığı Hemşireliği dersi alan öğrencilerimiz, bu ilkokulda Öğr. Gör. Kadriye AYDEMİR'in gözetiminde sağlık taramaları ve eğitimler yapmıştır. Yapılan sağlık taramaları şu şekildedir;

- Kan basıncı ölçümü,
- Boy-kilo-bel çevresi ölçümleri yapılarak beden kitle indeksi (BKİ) hesaplama,
- Görme taraması,
- Saçlı deri taraması.

İbrahim Doğaner İlkokulu'nda okuyan ana sınıfı hariç 994 öğrencinin 750'sinin sağlık taraması yapılmış, sağlık sorunu olan öğrencilerin velileri sınıf öğretmenleri aracılığıyla yazılı olarak bilgilendirilmiştir. Tarama sonrası velilerin çocuklarını aile hekimine ve göz hekimine götürdüklerini ve bunun sonucunda sınıflarda gözlük kullanan öğrenci sayısında belirgin bir artış olduğunu okul yönetimi ifade etmiştir. Ayrıca ilkokul öğrencilerine ekran bağımlılığı, görgü kuralları, değerler eğitimi, sağlıklı beslenme, bulaşıcı hastalıklardan korunma, genel vücut hijyeni, ağız ve diş sağlığı, ilk yardım, çevre temizliği, vücut organları ve işleyişi konularında eğitimler verilmiştir.

❖ **Kepez Şehit Hüseyin Gökhan Eriç İlkokulu**

Halk Sağlığı Hemşireliği dersi alan öğrencilerimiz, bu ilkokulda Doç. Dr. Ayla TUZCU'nun gözetiminde 1., 2., 3., ve 4. sınıflardan oluşan 16 şubedeki toplam 511 öğrenciye sağlık taramaları ve eğitimler yapmıştır. Ayrıca 2 Özel Eğitim sınıfında bulunan 11 öğrencilerine de sağlık taramaları yapılmıştır. Yapılan sağlık taramaları şu şekildedir;

- Kan basıncı ölçümü,
- Boy-kilo-bel çevresi ölçümleri yapılarak BKİ hesaplama,
- Görme taraması,
- Saçlı deri taraması.

Taramalarda normal dışı bulguları olan öğrencilerin isimleri, tarama formlarında renklendirilerek sınıf öğretmenleri ve rehber öğretmenler ile paylaşılmıştır. Ayrıca normal dışı bulguları olan öğrenciler için “sonuç-veli bilgilendirme formları” doldurularak rehber öğretmenler aracılığıyla velilere gönderilmiştir. İlkokul öğrencilerine hijyen, beslenme, uyuz hastalığı ve korunma, ilk yardım konularında eğitimler verilmiştir.

Okulda görev yapan 34 öğretmen arasında gönüllü olanlara kan şekeri takibi yapılmıştır. Ayrıca tüm öğretmenlerin kan basınçları ölçülmüştür. Kan basıncı ve kan şekeri ölçümlerinde anormal bulguları olan öğretmenler ASM'ye yönlendirilmiştir. Öğretmenlere ilk yardım eğitimi verilmiştir.

Boy-Kilo-Bel çevresi ölçümü

Görme Taraması

❖ **Konyaaltı İlkokulu**

Halk Sağlığı Hemşireliği dersi alan öğrencilerimiz, bu ilkokulda Doç. Dr. Ayşegül ILGAZ'ın gözetiminde öğrencilere sağlık taramaları ve eğitimler yapmıştır. Her günün sonunda yapılan sonuçlar öğrencilerimiz tarafından değerlendirilmiştir. Yapılan sağlık taramaları şu şekildedir;

- Kan basıncı ölçümü,
- Boy-kilo-bel çevresi ölçümleri yapılarak BKİ hesaplama,
- Görme taraması,
- Saçlı deri taraması.

İlkokul öğrencilerine sağlıklı ve dengeli beslenme, teknoloji bağımlılığı, hareket, spor, aktif yaşam, bireysel farklılıklara saygı (kültürel, fiziksel vb.), akran zorbalığı, ihmal istismar (hayır deme) konularında eğitimler verilmiştir. Sağlık eğitimleri drama yoluyla gerçekleştirilmiştir. Her bir drama büyük konferans salonunda sınıf öğretmenleri, rehberlik öğretmenleri ve ilkokul öğrencileri ile birlikte izlenmiştir. Ayrıca okulda öğrencilerimiz araştırma raporlarını sorumlu öğretim elemanına sunmuştur.

❖ **Kültür İlkokulu**

Halk Sağlığı Hemşireliği dersi alan öğrencilerimiz, bu ilkokulda Doç. Dr. Ayşe MEYDANLIOĞLU'nun gözetiminde toplam 684 öğrenciye sağlık taramaları ve eğitimler yapmıştır. Yapılan sağlık taramaları şu şekildedir;

- Kan basıncı ölçümü,
- Boy-kilo-bel çevresi ölçümleri yapılarak BKİ hesaplama,
- Görme taraması,
- Saçlı deri taraması.

İlkokul öğrencilerine beslenme ve hijyen konularında eğitimler verilmiş ve okulda her hafta önemli gün ve haftalara ilişkin, rehber öğretmen önerisiyle ve verilen eğitim konularıyla bağlantılı bir konu belirlenerek sağlık panosu hazırlanmıştır. Hazırlanan sağlık panolarında ödüllü etkinlikler düzenlenmiştir. Sağlık panosunda ele alınan konular;

- Organ Bağışısı Haftası (3-8 Kasım)
- Lösemili Çocuklar Haftası (2-8 Kasım)
- Ağız ve Diş Sağlığı Haftası (20-24 Kasım)
- Dünya Engelliler Günü (3 Aralık)
- Çocuklarda Fiziksel Aktivite
- Hastalıklardan Korunma
- Öfke Kontrolü
- Akran Zorbalığı “Zorba olma, Zorbadan korkma”

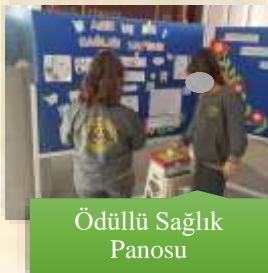

Okulda görev yapan öğretmenlere de ilk yardım eğitimi verilmiştir.

İlk Yardım Eğitimi

Okulda öğrencileri sağlığa teşvik etmek ve sosyal izolasyonlarını azaltmak amacıyla sosyal etkinlikler de düzenlenmiştir.

❖ **Abdurrahman Neriman Bileydi İlkokulu-Ortaokulu**

Halk Sağlığı Hemşireliği dersi alan öğrencilerimiz, bu ilkokulda Doç. Dr. Leyla MUSLU'nun gözetiminde toplam 18 sınıfın sağlık taraması yapılmıştır. Sağlık taramalarının sonuçlarına göre; görme kusuru, kan basıncı yüksekliği, fazla kilo, obezite, düşük kilo, boy kısalığı ve saçlı deride bit ya da sirke varlığı durumlarında öğrencilerin sağlık kuruluşlarına sevk edilmesi için ailelere bilgi gönderilmiştir. Yapılan sağlık taramaları şu şekildedir;

- Kan basıncı ölçümü,
- Boy-kilo-bel çevresi ölçümleri yapılarak BKİ hesaplama,
- Görme taraması,
- Saçlı deri taraması.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ
HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMA BÜLTENİ
2024, Sayı 5

Okulda yapılan taramalardan sonra sınıflara gereksinim duydukları; hijyen, sağlıklı beslenme, ilk yardım, teknolojinin zararlı kullanımı, akran zorbalığı, görgü kurallarına uyma gibi konularda eğitim verilmiştir.

Ayrıca, Halk Sağlığı Hemşireliği dersi uygulama grubundaki her öğrenci ile okul sağlığı hemşireliği hakkında yapılan bir araştırma makalesi tartışılmıştır.

❖ **Ayşe-Ahmet Atmaca Ortaokulu**

Halk Sağlığı Hemşireliği dersi alan öğrencilerimiz, bu ortaokulda Doç. Dr. Arzu AKCAN'nın gözetiminde toplam 1086 öğrenciye sağlık taramaları ve eğitimler yapmıştır. Taramalarda okulun konferans salonu kullanılmıştır. Yapılan sağlık taramaları şu şekildedir;

- Kan basıncı ölçümü,
- Boy-kilo-bel çevresi ölçümleri yapılarak BKİ hesaplama,
- Görme taraması,
- Saçlı deri taraması.

Saçlı Deri Taraması

Görme Taraması

Boy-Kilo-Bel Çevresi Ölçümü

Kan Basıncı Ölçümü

Okulun tüm şubelerine, ders saatlerinin birinde; kişisel hijyen, çevre hijyeni ve beslenme konularında eğitimler verilmiştir. Eğitimler için öğrenciler ikişer kişilik gruplara ayrılmıştır.

Kişisel Hijyen Eğitimi

Okulda yapılan diğer uygulamalar: Öğrenci velilerinin kendi talebi ya da gereksinimi doğrultusunda okula davet edilerek görüşmeler yapılmıştır. Genellikle bit, sirke, yüksek kan basıncı, beslenme konularında velilere bilgi verilmiştir. Öğretmenler de taramalara davet edilmiştir. Ancak sadece iki öğretmen kan basıncı ölçümü için başvurmuştur. Ayrıca okulda, öğrencilerle birlikte temiz çevre duyarlılığı için bahçedeki çöpler toplanmıştır. Okul yöneticileri daha sonraki yıllarda da bu uygulamanın devamında istekli olduklarını belirtmiştir.

2. Özel Eğitim Uygulama Merkezi'nde Yapılan Sağlık Uygulamaları

❖ Kepez Özel Eğitim Uygulama Merkezi II. ve III. Kademe

Halk Sağlığı Hemşireliği dersi alan öğrencilerimiz, bu merkezde Dr. Öğr. Üyesi Yasemin DEMİR AVCI'nın gözetiminde özel gereksinimli öğrencilerin kan şekeri ölçümünü yapmıştır. Ayrıca bu öğrencilere el yıkama eğitimi verilmiştir. Özel gereksinimli öğrencilerin sağlık taraması sonuçlarına yönelik ailelerine telefonla bilgi verilmiştir. Bu merkez uygulamaya çıkan öğrencilerimiz uygulama süresince 2-5 özel gereksinimli öğrenciden sorumlu olmuştur. Her öğrencimiz bir sınıfa bakmıştır. Sınıflarda otizmli veya zihinsel engelli öğrenciler bulunmaktaydı.

El Yıkama Eğitimi

Merkezdeki öğretmenlere ve ebeveynlere “Ergenlerde Cinsel Sağlık Eğitimi” verilmiştir. Ayrıca ebeveynlere kan basıncı ölçümü, kilo-boy ölçümü, kan şekeri ölçümü gibi fırsatçı sağlık taramaları öğrencilerimiz tarafından yapılmıştır. Ebeveynlere kanserde erken teşhisin önemi öğrencilerimiz tarafından vurgulanmış ve Kepez SHM ile işbirliği yapılarak bu bireylere Pazartesi-Perşembe 10:00-12:00 arası randevu alımı gerçekleştirilmiştir.

3. Yerel Yönetimlere Ait Birimlerde Yapılan Sağlık Uygulamaları

❖ Antalya Aktif Yaşlı Merkezi

Halk Sağlığı Hemşireliği dersi kapsamında 45 öğrencimizle 30 Ekim 2023-5 Ocak 2024 tarihleri arasında Aktif Yaşlı Merkez’inde Arş. Gör. Merve ŞIKLAROĞLU’nun gözetiminde 60 yaş ve üzeri 90 bireye sağlığın korunması ve geliştirilmesi ile erken tanı ve taramalar kapsamında sağlık uygulamaları yapılmıştır.

Sağlık Konularına Yönelik Verilen Eğitimler:

- Bağışıklama,
- Dijital sağlık okuryazarlığı,
- Fiziksel aktivitenin önemi,
- Yeterli ve dengeli beslenmenin önemi,
- Meme ve kolorektal kanser taramaları ve önemi konularında eğitimler verilmiştir.

Bilişsel Fonksiyonları Artırmaya Yönelik Aktiviteler:

- Sudoku oynama,
- Satranç oynama,
- Bulmaca çözme,
- Sözcük avı gibi kelime oyunları oynama,
- Tabu oynama,
- Oyun kartları ile resim eşleştirme oynama,
- Anı sohbeti,
- Şarkı söyleme,
- Kitap okuma.

Tabu oynama

Oyun kartları ile
resim eşleştirme
oynama

Satranç oynama

Sudoku oynama

Sağlık Taramaları:

- Obezite taraması (Fazla kilolu ve obez olan bireyler SHM'lerde bulunan diyetisyenlere yönlendirilmiştir.)
- Hipertansiyon riski taraması (Riskli olan bireyler aile hekimliklerine veya dahiliye bölümüne yönlendirilmiştir.),
- Diyabet riski taraması (Riskli olan bireyler aile hekimliklerine veya dahiliye bölümüne yönlendirilmiştir.),
- Kardiyovasküler hastalık riski taraması (Kardiyovasküler hastalık riski olan bireyler aile hekimliklerine veya kardiyoloji bölümüne yönlendirilmiştir.).

Hipertansiyon riski
taraması

Diyabet ve kardiyovasküler
hastalık riski taraması

Aktif Yaşlı Merkezi'nde Yapılan Diğer Uygulamalar: Öğrencilerimiz 60 yaş ve üzeri merkez üyeleri ile masa tenisi oynama, yürüyüş yapma ve yoga, ısınma hareketleri, çeşitli fiziksel aktivitelerin olduğu egzersiz süreçlerine katılım sağlamış ve bireylerde olabilecek riskli durumları (hipertansiyon, hipotansiyon, düşme riski vb.) önlemeye yönelik aktif katılımlı gözlemler yapmıştır. Aktif Yaşlı Merkezi'nde bulunan sağlık profesyonelleri daha sonraki yıllarda da öğrencilerimizin bu merkeze gelerek sağlık uygulamalarını yapması konusunda istekli olduklarını belirtmiştir.

❖ **Muratpaşa Belediyesi Soğuksu Yaşlı Evi**

Halk Sağlığı Hemşireliği dersi kapsamında Muratpaşa Belediyesi Soğuksu Yaşlı Evi'nde Arş. Gör. Ercan ASİ'nin gözetiminde 65 yaş ve üzeri bireylere sağlık taramaları ve eğitimler yapmıştır. Yapılan sağlık taramaları şu şekildedir;

- Obezite taraması,
- Hipertansiyon riski taraması,
- Diyabet riski taraması,
- Kardiyovasküler hastalık riski taraması (Kardiyovasküler hastalık riski olan bireyler aile hekimliklerine veya kardiyoloji bölümüne yönlendirilmiştir.).

Sağlık Konularına Yönelik Verilen Eğitimler: Sağlıklı beslenme eğitimi ve E-nabız eğitimi verilmiştir.

Soğuksu Yaşlı Evi'nde Yapılan Diğer Uygulamalar: Öğrencilerimiz 65 yaş ve üzeri merkez üyeleri ile masa tenisi oynama, satranç, tavlâ oynama ve puzzle yapmıştır. Sosyal etkinlik olarak öğrencilerimiz Yaşlı Evi'ndeki üyelerle şarkılar söylemiş ve özel günleri kutlamışlardır. Ayrıca 65 yaş ve üzeri bireylerin yoga derslerine öğrencilerimiz de eşlik etmiştir.

E-nabız eğitimi

Sudoku çözme

Fiziksel aktivitelere katılma

Özel günleri kutlama

Bu süreçte destek sağlayan paydaşlarımıza Teşekkür Belgesi Anabilim Dalımız tarafından gönderilmiştir.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ
HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMA BÜLTENİ
2024, Sayı 5

TEŞEKKÜR BELGESİ

Abdurrahman Neriman Bileydi İlkokulu Müdürlüğüne

2023-2024 Eğitim Öğretim dönemi Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği dersi kapsamında göstermiş olduğunuz iş birliği ve desteğiniz için teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Sebahat GÖZÜM
Akdeniz Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği
Anabilim Dalı Başkanı

TEŞEKKÜR BELGESİ

Konyaaltı İlkokulu Müdürlüğüne

2023-2024 Eğitim Öğretim dönemi Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği dersi kapsamında göstermiş olduğunuz iş birliği ve desteğiniz için teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Sebahat GÖZÜM
Akdeniz Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği
Anabilim Dalı Başkanı

TEŞEKKÜR BELGESİ

Ayşe-Ahmet Atmaca Ortaokulu Müdürlüğüne

2023-2024 Eğitim Öğretim dönemi Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği dersi kapsamında göstermiş olduğunuz iş birliği ve desteğiniz için teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Sebahat GÖZÜM
Akdeniz Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği
Anabilim Dalı Başkanı

TEŞEKKÜR BELGESİ

Abdurrahman Neriman Bileydi Ortaokulu Müdürlüğüne

2023-2024 Eğitim Öğretim dönemi Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği dersi kapsamında göstermiş olduğunuz iş birliği ve desteğiniz için teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Sebahat GÖZÜM
Akdeniz Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği
Anabilim Dalı Başkanı

